

Steagul ROSU

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R.
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XXXIX, NR. 9643 | DUMINICĂ, 11 SEPTEMBRIE 1983 | 4 PAG. — 50 BANI

TĂRII, CÎT MAI MULT CĂRBUNE!

Climatul de ordine și disciplină — condiție hotărîtoare a îmbunătățirii realizărilor

Colectivul minei Vulcan a încheiat luna august cu sarcinile de plan îndeplinite la producția fizică, datorită bonificațiilor acordate pentru reducerea procentului de cenușă cu 5 puncte. O activitate bună au desfășurat sectoarele I, IV, V și VII care au obținut depășiri ale planului fizic de pînă la 1300 tone de cărbune. În schimb, sectoarele II, III și VI au înregistrat restanțe destul de mari (între 1500—4000 tone) datorate nesoluționării în totalitate a problemelor legate de asigurarea liniei de front, nerealizării productivității muncii planificate, folosirii necorespunzătoare a forței de muncă și fondului de timp maxim disponibil. Din cauza unui mare număr de „nemotivate”, fronturile de lucru nu au fost plasate la nivelul cerințelor. Aceeași cauză — absențele — a creat și alte neajunsuri: întârzierea redeschiderii unor abataje, scăderea ritmului la lucrările de pregătire, întreruperea

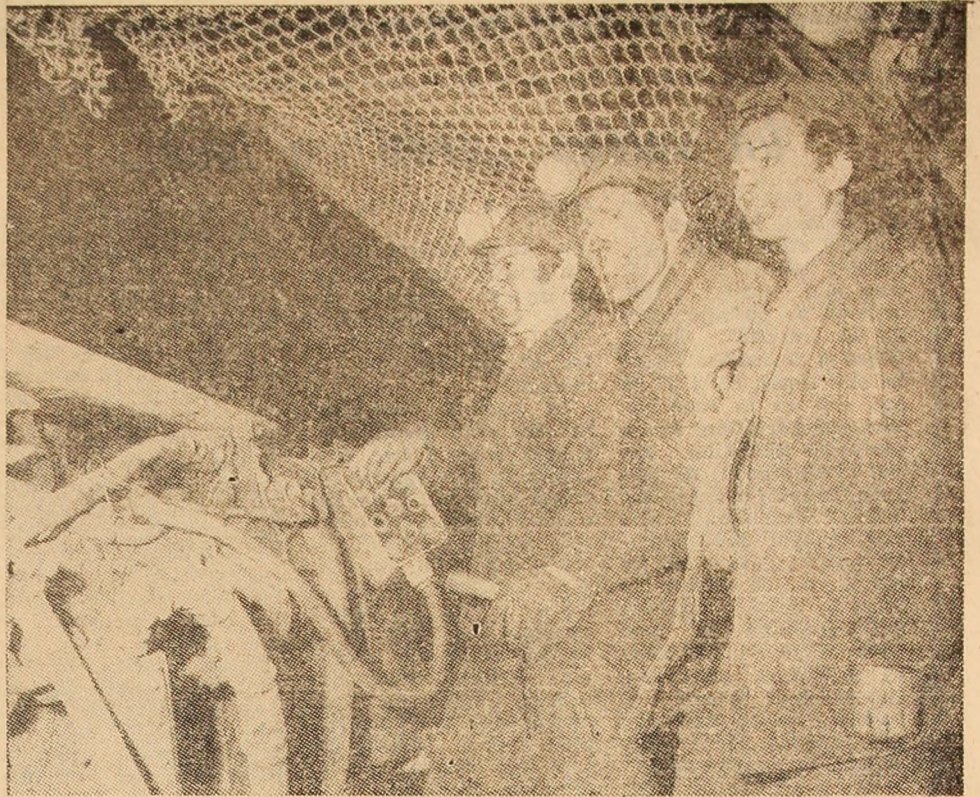
continuității în asigurarea liniei de front. ș.a.
La sectorul VI, care a înregistrat cea mai mare restanță, regăsim aproape toate aceste neajunsuri. În mod convingător, șeful sectorului, ing. Ioan Teu, a justificat nerealizările pe seama dificultăților create de natura zăcămintului. Ambele frontale ale sectorului sînt afectate de apariția intercalațiilor de steril. Dacă în blocul IV, stratul devine din nou exploatabil, abatajul este pregătit pentru echiparea cu stîlpi individuali de susținere și va avea posibilitatea să realizeze în medie 300 tone pe zi. Și celălalt frontal are posibilități de redresare. În aceste zile a fost introdusă combina de tăiere iar brigada este organizată astfel încît să depășească avansările planificate.

Cu alți interlocutori, discuția a trecut „dincolo de cauzele obiective”. Mihai Potsch, un brigadier cu multă experiență în minerit, reclamă lipsa personalului calificat și

pregătirea scăzută a unor tineri electricieni și lăcătuși. Maistrul minier Vasile Ilieș a adus în discuție absențele. „Nici unul din cele două frontale nu e plasat la capacitate”, ne-a spus maistrul printre altele subliniind apoi, cu regret, că cei care absentează încă nu simt suficient asprimă măsurilor aflate la îndemina colectivului. Secretarul organizației de bază, Nicolae Anghelescu, este de aceeași părere, confirmînd că se cuvine mai multă exigență față de cei care diminuează fondul de timp de lucru și îngreunează plasarea la capacitate a abatajelor. În fine, energeticul sectorului, sing. Ioan Sava, s-a referit la necesitatea intensificării demersurilor pentru îmbunătățirea calitativă a unor repere care deservește instalațiile electromecanice.

Ion MUSTAȚA

(Continuare în pag. a 2-a)

Brigada condusă de maistrul electromecanic Pavel Bujor este una dintre formațiile de lucru cu bune rezultate de la sectorul VI al minei Lupeni. Toți componenții brigăzii sînt mineri policalificați, capabili să intervină cu operativitate pentru remedierea oricărei defecțiuni la modul complex mecanizat de producție românească

SMA-2 (fabricat la I.U.M. Petroșani) pe care-l exploatează cu foarte bune rezultate. În scurt timp, avînd în vedere faptul că abatajul este pe terminate, destoiniciei mineri din brigada mai sus amintită vor începe pregătirea complexului pentru mutare în panoul 16, unde întregul echipament va fi reciclat a treia oară. Conduși cu competen-

ță de șeful brigăzii și șefii de schimb Petre Ursu, Gheorghe Bejan și Iosif Kulcsar, întregul ciclu de lucrări demontare — mutare — remontare va fi efectuat în exclusivitate de componenții brigăzii, care doresc ca noul frontal din panoul 16 să poată intra în funcțiune încă în cursul acestui an.

În spiritul măsurilor adoptate pentru dezvoltarea proprietății socialiste și creșterea retribuției

La sporirea veniturilor — sporuri de producție

Cu profundă mîndrie patriotică, muncitorească, am luat cunoștință de ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. care a dezbătut programul de aplicare a principiilor autoconducerii muncitorești și autogestiunii, perfecționarea sistemului de retribuție a muncii și creșterea a retribuției în acest cîncinal.

Ca și în alte dăți și acum, prin grija și atenția de care ne bucurăm la conducerea partidului și statului, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, Minerul nostru de onoare, bazei ce se pune pe activitatea noastră de a asigura cît mai mult cărbune pentru industria țării, noi minierii, sintem primii cărora ni se asigură, chiar din această lună, noi sporuri de retribuție.

La răsplata muncii ce ni se acordă, noi nu putem răspunde decît prin fapte, prin sporirea producției de cărbune. După cum se știe, în acest an colectivul minei Petrița, sectorul nostru, după aplicarea noului program de lucru în minerit a obținut rezultate superioare la creșterea producției de cărbune și a productivității muncii și, implicit, cîștiguri mai substanțiale.

Ca toți minierii Văii Jiului, cei de la Petrița, colectivul sectorului III sintem conștienți că numai prin aplicarea fermă a principiului socialist de repartiție în raport cu cantitatea, calitatea și importan-

ța socială a muncii, prin legarea mai strînsă a veniturilor formațiilor de lucru, a celor individuale, de rezultatele obținute în producția materială, se vor putea acoperi fondurile necesare retribuției pe seama sporirii mai accentuate a productivității muncii.

La aceste măsuri, la Decretul pentru majorarea retribuției personalului muncitor ce a fost publicat ieri în presă, la retribuția majorată de care vom beneficia din prima lună a aplicării, vom răspunde, ca și pînă acum, prin realizări de prestigiu pe frontul cărbunelui. Și în perioada trecută din acest an brigada ce o conduc în cele două abataje frontale, unde aplic o tehnologie nouă de exploatare — tavan artificial de rezistență —, am obținut o producție suplimentară de peste 2000 tone de cărbune și creșteri ale productivității muncii.

Răspunsul minieresc al brigăzii mele la majorările de retribuție ce ni se acordă se va regăsi în realizarea și depășirea ritmică a sarcinilor de plan, a productivității muncii, conștienți că numai astfel putem răspunde grijii și atenției ce ni se acordă de partid, de secretarul său

Vasile GLIȘCA,
miner, șef de brigadă,
sectorul III, I.M. Petrița

Întîlnire după 30 de ani

Un afiș atrăgător de lângă ușa amfiteatrului nr. 3 de la Institutul de mine din Petroșani anunța: „Promoția 1953 — Consfătuirea tinerilor... pensionari... schimb de experiență despre creșterea nepoților... O amintire (sau nu vă lăsați fraților!)”. Dincolo de afișul, scris cu har, „studentește”, semnificația evenimentului este cu mult mai deosebită. Acum 30 de ani, un grup de tineri ingineri, absolvenți ai Institutului de mine din Petroșani, erau repartizați în producție, pentru a-și pune în aplicare cunoștințele științifice din domeniul mineritului, pentru a contribui la realizarea unui nou program de mecanizare și modernizare a acestuia. Mineritul, o meserie grea, bărbătească, atît de utilă economiei noastre naționale. Majoritatea absolvenților de acum 30 de ani și-au onorat cu cinste titlul de inginer, aplicînd în practică cele mai noi descoperiri științifice în domeniu, contribuind ei înșiși la continuă perfec-

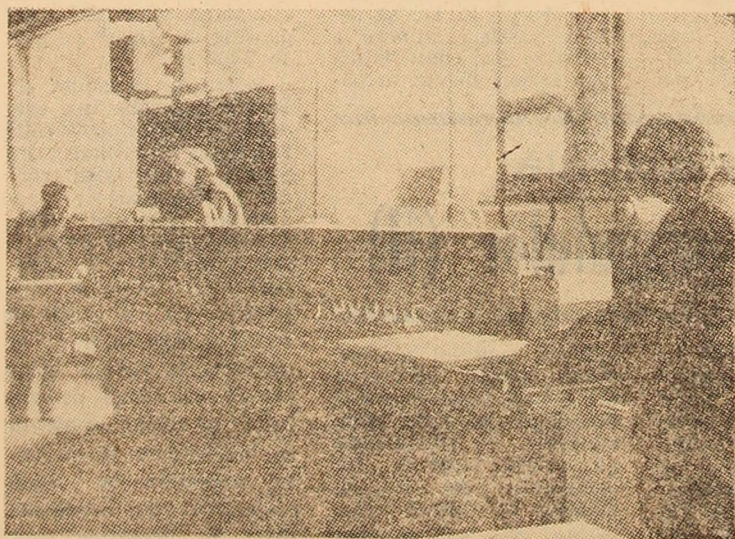
Mircea BUJORESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

Zi rodnică pentru minierii Văii Jiului

Ziua de 9 septembrie a fost pentru minierii Văii Jiului una dintre cele mai rodnice zile ale acestei luni. Șase întreprinderi miniere — Petrița, Dîlja, Paroșeni, Lupeni, Uricani și Cariera Cîmpu lui Neag au extras împreună peste prevederile de plan ale zilei amintite 2200 tone de cărbune. Cele mai importante furnizoare de cărbune cocsificabil din bazinul

nostru — minele Lupeni, Uricani și Cariera Cîmpu lui Neag — au extras și cele mai mari cantități suplimentare, totalizînd 1676 tone de cărbune. Minerii de la Lupeni care au extras, în 9 septembrie, 1982 tone de cărbune cocsificabil peste plan, au totalizat de la începutul lunii 4841 tone de cărbune extrase suplimentar.

În pag. a 3-a

De la o duminică la alta

Unul dintre punctele principale de lucru din secția mașini a Fabricii de mobilă Petrița: mașina de aplicat furnir pe cant.

Foto: Șt. NEMECSEK

Grijii partidului îi vom răspunde prin fapte de muncă

Am luat la cunoștință și am dezbătut cu viu interes împreună cu preparatorii din echipa pe care o conduc recentele măsuri referitoare la transpunerea în viață a noului sistem de retribuție a muncii și creșterea retribuției în acest cîncinal, adoptate la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. Acest important program, ilustrează politica consecventă a Partidului Comunist Român de creșterea a producției și a eficienței acesteia, de perfecționare continuă a mecanismului economico-financiar, de creare a tuturor condițiilor pentru ridicarea permanentă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

Conform Decretului pentru majorarea retribuției personalului muncitor, începînd cu data de 1 septembrie a.c. alături de oamenii muncii din unitățile subordonate ministerelor minelor, petrolului, geologiei, energiei electrice și noi preparatorii vom beneficia de mărirea retribuției. Ca recunoștință pentru măsurile luate, pentru atenția prioritară față de noi, oamenii muncii din domeniul mineritului, sintem hotărîți să nu preocupăm nici un efort pentru asigurarea acoperirii fondurilor necesare retribuției pe seama sporirii mai accentuate a productivității muncii.

Ioan MATEI,
șef echipă spălare,
Preparația Coroști

Un vulcan „arde“ o lună...

Bocșa trebuie să fie un con perfect, ridicarea ei durează chiar patru luni. Fiecare butură sau rădăcină sint „zidite“ astfel încât să nu permită focului să „răsuflă“. Eugen Pakot și nevastă-sa Piroșka sint tineri, 29 și 28 de ani, dar au la bază experiența părinților lor, a părinților părinților lor. Tot mangalizi de meserie. Doar în comuna lor, Lupeni Harghitei, se știe face mangal după „rețeta“ ideală, chiar dacă folosești lemn de calitate inferioară, crăci, rădăcini etc. Săptămîni la rînd i-am văzut aducînd lemn cu IFRON-ul, clădindu-l, „etanșezînd“ conul cu rumegus, peste care au pus pămînt. „Șarja“ presupune un ceremonial aparte, o adevărată artă. Focul se aprinde la baza bocșei, în mijloc. De departe pare un mic vulcan liniștit, care degajă fum chiar și o lună. Atunci trebuie „păzit“ zi și noapte, bocșarul, îngrît de cărbune, un miner al

cerului, e mereu la datorie. — Focul trebuie să ardă moenit, cînd „răsuflă“ să intervie repede, fie ziua, fie noaptea, altfel culegi doar... cenușă, în loc să dai 100 tone de mangal. În vagonul dormitor, în care erau cazați, vara e cald, iarna e frig, e ca „pălăria“, ride Eugen. Dimineața arunca însă cite o privire spre locul unde șeful sectorului UFET Iscriori, maestrul Ion Lazăr promisesse că se va înălța o cabană pentru mangalizi. Știa că se va ține de cuvînt. Muncitorii sectorului au adus bolțari, lemn. Așa au apărut cele două apartamente, prin autodotare, care vor dispune de aparate de civilizație — apă, lumină, televizor etc. — Mai bine de un deceniu ai fost mecanic auto, meserie bănoasă, aproape de casă... — Și ca bocșar cîștigi destul, dacă muncești. Altfel e să faci o muncă

pe care doar puțini o cunosc. La noi, în familie, tradiția s-a păstrat. Deși o vreme eu am fost mecanic auto, iar Piroșka, filatoare. A face mangal, iată o meserie grea, pe care puțini o cunosc, pe care puțini se încumetă s-o exercite. De secole stăruie același proces tehnologic, simplu, dar necesar. Mangalul se cere la export. În acest an familia Pakot a produs 65 tone pentru export și alte 310 pentru beneficiarii interni. La Iscriori muncesc de vreo doi ani. Aici vor rămîne, fiindcă s-au simțit bine, au găsit tovarăși de muncă de nădejde, care-i sprijină. Și dacă veți vedea conul acela de lemn, din care iese fum, la Iscriori, să știți că acolo nu se arde lemnul de pomană, ci se muncește cu sîrg, se asigură valorificarea superioară a lemnului, se obțin rezultate deosebite.

Ion VULPE

IN PREGĂTIREA NOII STAGIUNI

În vederea deschiderii noii stagiuni 1983-1984, eveniment cultural-artistic al toamnei, la Teatrul de stat „Valea Jiului“ din Petroșani se pregătește premiera piesei „Ulciorul nu merge de multe ori la apă“ de Dinu Grigorescu. Spectacolul, realizat de regizorul Ion Simionescu, va fi prezentat în premieră în cadrul zilelor dramaturgiei românești ale Festivalului culturii și educației socialiste hunedorene „Sarmis '83“, manifestare care se deschide astăzi la Sarmizegetusa. (I.S.)

CANTINA RESTAURANT

Luni, ora 11, urmează să se deschidă în Petroșani, pe strada Ilie Pînlilie, cantina-restaurant cu 200 de locuri și o secție de preparate „Gospodi-

na“ și rotiserie. Cu această ocazie va fi organizată și o expoziție cu vinzare de preparate culinare. (I.B.)

În „dansul pensulelor“ au intrat, cituși de puțin dezinteresați, mulți oameni, fermecați după cite se știe de geanta lui Fabian. În care deasupra „mărfii“ punea citeva legume și fructe ca să mascheze conținutul. Magazionerul de la S.S.II. Vulcan, Viștea Nicolae, își crea deliberat plusuri în magazie deoarece nu exista o evidență strictă a materialelor așa-numite consumabile (care se ridică de muncitori pe baza mărcii). Și casărele tot fictiv se făceau. Așa se explică de ce i-a „dat“ lui Fabian, ca din propria-i gospodărie, în jur de 1000 (una mie) burghiuuri. Fiecare apreciate la 9-10 lei. Valoarea totală și un copil o poate afla. Au fost „plasate“ tot la magazinul 67 Lonea de unde Fabian a fost „recompensat“ pentru efortul lui cu 6.500 lei, împărțit, apoi, cu Viștea Nicolae.

Alți „dansatori“: subinginerul Hotu Ștefan, din compartimentul aprovizionare de la I.P.S.R.U.E.E.M., care efectua, ca delegat, deplasări după materiale. În iulie 1982, ridicînd astfel materiale de la B.J.A.T.M. Deva i-a vîndut gestionarului Birlea Emil de la bufetul „Zimbru“ din Hațeg, 2 bucăți de tablă. Din bunurile statului trebuia să-și asigure cheful! În cîrdășie cu Fabian, și-a continuat frauduloasa activitate. Tot Hotu, împreună cu merceologul Sîrbu Dumitru, a ridicat, tot de la „naiva“ gestionară Pește Eugenia de la Varnița, 100 bucăți pensule pentru atelierul TH Paroșeni, pe nota de transfer semnîndu-l pe delegatul Radu Gheorghe care nu era de față. Ca să acopere urmele, s-au dus la șeful atelierului TH Paroșeni, Simonis Carol care, împreună cu magazionera Vraciu Maria au realizat o recepție fictivă

urmată de bonuri de producție fictive. Valoarea „afacerii“: 3.442 lei.

Au urmat falsuri după falsuri, tănuiri după tănuiri mai simplu sau mai

Anchetă socială Dansul pensulelor (II)

complicat organizate. La care au luat parte inginerul Stoicoiu Aurel, șeful atelierului reparații mecanice Livezeni, Zoller Susana, magazionera atelierului, alți lucrători de la I.P.S.R.U.E.E.M. Petroșani. Toți au fost legați prin nevăzute fire de Fabian Ion, cel care era pontat ca strungar la atelierul mecanic Livezeni și la atelierul de reparații mecanic, deși nu era prezent la locul de mun-

că. Om cu responsabilitate profesională, ing. Stoicoiu Aurel, în loc să sesizeze această situație a intrat în joc, contribuind, prin falsuri făcute, la pă-

Întîlnire după 30 de ani

(Urmare din pag. 1)

ționare a tehnologiilor de extracție, lucrînd cu sîrg la raționalizarea unor procedee tehnice, participînd la ampla mișcare de inovații și invenții. Au fost sau sînt șefi de sectoare, ingineri șefi sau directori, cadre didactice care au participat la pregătirea viitorilor specialiști din minieră.

Acum, cînd, cu ghiocei la tîmple, se revăd după 30 de ani, din noianul amintirilor le aleg pe cele mai frumoase și le aduc ofrandă foștilor lor profesori, cei care le-au călăuzit destinele. Emoțiile revederii s-au împletit cu satisfacția de a-și revedea vechia școală, Institutul de mine, care, față de acum 30 de ani și-a mărit mult cifra de școlarizare, s-a îmbogățit cu noi amfiteatre, săli de seminar, laboratoare, ateliere-școală. Baza didactică de azi nu suferă comparație cu cea de acum 30 de ani. De 30 de ani ingineri, mulți pensionari... Parcă a fost ieri...

Nu mai că ieri cu puțin înainte de începerea cursurilor noului an universitar, an în care Institutul de mine din Petroșani va sărbători 35 de ani de la înființare, a fost o revedere emoționantă după 30 de ani. La mai mulți!

Climatul de ordine și disciplină

(Urmare din pag. 1)

Dintre toate cauzele enumerate, asupra unuia s-a insistat mai mult de către interlocutori. Cu ajutorul unui climat pătruns de disciplină, multe din celelalte neajunsuri erau înlăturate, adică era asigurată o plasare mai bună a fronturilor, chiar și o aprovizionare ritmică, se acționa mai eficient la lucrările de revizii și reparații, ar fi crescut — ca efect al bunii organizări a lucrului — avansările și productivitățile în abataje. În această situație, singura cauză obiectivă — să o acceptăm ca atare, fiind vorba de frămîntările tectonice ale stratului — ar fi avut o influență negativă mult mai mică asupra realizărilor totale ale sectorului. Căci, orice s-ar spune, „partea de contribuție“ a celorlalte cauze — cunoscute ca subiective — este mult mai mare decît pare la prima vedere, ca fiind de multe ori hotărîtoare în ne-realizarea sarcinilor de plan.

În cursul lunii septembrie, cînd toate colectivele miniere acționează pentru depășirea exemplară a sarcinilor de plan mult sporite fiecărui membru al colectivului.

gure o bună bază de calcul pentru noile retribuții ale oamenilor muncii — se cer intensificate tot mai mult acțiunile educative, de întărire a disciplinei. Mina Vulcan dispune de reale posibilități pentru a asigura creșterea realizărilor. Prin depășirea producției fizice planificate — în condițiile reducerii și în continuarea a procentului de cenușă — mina poate să obțină rezultate economice-financiare îmbucurătoare. Pentru aceasta, însă, este necesară mai multă exigență, îndeosebi în vederea întăririi climatului de ordine și disciplină. Practica a dovedit, de fiecare dată, că acolo unde timpul de muncă este folosit din plin, unde brigăzile îi stăpînesc pe cei inclinați să absenteze, rezultatele bune nu întîrzie prea mult să se ivească. Așa cum se acționează în sectoarele I, IV, V și VII, unde în vederea, ca fiind de multe ori hotărîtoare în ne-realizarea sarcinilor de plan.

Parfumul fructelor, prospețimea legumelor...

Este lume multă, vinerea, în piața din Petroșani. Vin locuitorii orașului, și nu numai ei, să se aprovizioneze cu roadele grădiniștilor, livezilor, podgoriilor. Încă din primele ore ale dimineții este grabă mare, bărbați și femei trec cu sacoșele goale și se întorc cu ele pline cu felurite legume și fructe. După „documentarea“ de rigoare, cei mai mulți erau clienții unității nr. 2 a CPVILF, magazin în al cărui galantar se găseau din abundență diverse produse de sezon. Am aflat de la responsabilul unității, Dorin Brujan, că nu mai în aceste zile care au trecut din luna septembrie magazinul a fost aprovizionat cu 31 tone cartofi, 9 tone roșii, 10 tone struguri, 15 tone gogoșari, 6 tone

pătălele vinete, 9 tone castraveți de salată, 3 tone castraveci, 8 tone ardei gras și 2 tone ardei capia. Este, trebuie să recunoaștem, o aprovizionare

în această lună (în august planul a fost depășit cu 200.000 lei) exprimă în chip sintetic munca unor vînzători inimoși cum sint Ion

dovedit în 5 septembrie alt soi de „agresivitate“: prin „rotunjire“, la 20 kg tomate și gogoșari, a încasat cu 2,50 lei mai mult. Și cînd te gîndești că acest vînzător a fost mutat nu ori-cum, ci disciplinar. A fost transferat, din Vulcan la o importantă unitate, care rulează mari cantități de produse și e frecventată de sute de locuitori în fiecare zi. Interesantă măsura disciplinară, care seamănă mai mult cu o promovare decît cu o sancționare.

E toamnă, anotimp cu proverbială dărnicie. Parfumul și prospețimea fructelor și legumelor se întrec, totuși, cu abundența aprovizionării de la amintita unitate comercială.

S. TIBERIU

Însemnări de toamnă

cu totul și cu totul remarcabilă, dar pentru care se fac eforturi susținute, cea mai mare parte din aceste produse, a căror frumusețe ne încîntă atît ochiul cît și gustul. Și colectivul de muncă de la această unitate, care se dovedește harnic și priceput, corect și amabil cu numărul impresionant de cumpărători, fiecare cu personalitatea lui. Cei peste 13.000 lei realizați peste sarcinile de plan la zi

Preda, Aurelia Busuioc, Dorina Murariu. Dar lucrurile nu sint perfecte. Și ne-am convins tot vineri, cînd Anastasia Lăcătușu amenința o cumpăratură că-i aruncă în cap talerul cîntarului. Atitudinea i-a fost sancționată cu o amendă corespunzătoare, aplicată prompt. Dacă a cîștat tînră este alt de înexplicabil impulsiv, alt vînzător, Petria Feraru, a

scriptic. Așa se face că la Viștea Nicolae și Vraciu Maria s-au descoperit pensule în valoare de peste 5.000 lei.

Mărfurile introduse fără forme legale în cele două magazine al ICMSI Petroșani, dezvăluie nu numai mentalitatea viciată a lucrătoarelor comerciale Stănescu Șita, Kosma Emilia și Dăjic Ileana, amatoarele de cîștiguri ilicite și cu o comportare ce n-a reușit să rețină atenția celor ce au sarcini prin natura funcției să coordoneze comerțul ci și rutina existentă în îndrumarea și controlul unităților. Pe lîngă prejudiciul adus întreprinderii, în magazine s-au stocat mărfuri cu defacere lentă, ceea ce a influențat negativ realizarea planului de defacere. În loc să se sesizeze stocul excesiv de pensule sau

burghiuuri, se consemna în fișa de inventar doar cantitățile globale (de exemplu: la burghiuuri neglijîndu-se detaliile cum sint pret, tip, mărime etc.). În perioada 1981-1983 la cele două magazine s-au făcut trei inventarii, dar nici unul n-a remarcat existența stocurilor considerabile de pensule și burghiuuri. Nu este de mirare că nu s-au întreprins nici un fel de măsuri în vederea verificării legalității evidenței mărfurilor și gestiunii.

La umbra neglijențelor de la IPSRUEEM și a celor de la ICMSI Petroșani s-a format o adevărată rețea de indivizi care se înfruptau nestîngherii de cîțiva ani din avutul statului, rețea depistată prin vigilenta ofițerilor de miliție care au întrerupt păgubitorul „dans al pensulelor“.

Tiberiu SPĂTARU

Fortificații dacice văzute din perspectivă romană (II)

Cu toate inexactitățile sale, Columna Traiană rămâne singurul album al celor două războaie purtate de Traian împotriva dacilor. Doar figurind în marmura columnei imagini ale unor greutăți deosebite, se credea o justificare a îndelungatei campanii soldate cu importante pierderi. Romanii luaseră deja contact la Tapae cu dirza apărare dacică și după ce se știe socul a fost puternic resimțit de vreme ce nu au putut exploata această victorie „la limită”. Unii autori afirmă că în timpul bătăliei, s-ar fi produs un fenomen meteorologic de natură unei rupei de nori, care ar fi influențat negativ moralul luptătorilor daci. Firește, nu negăm importanța unor credințe în contextul general al vieții antice; mai realistă însă ni se pare ipoteza căderii pe cîmpul de luptă a doi importanți comandanți daci și a rănirii personajului Vezina, apropiat al lui Decebal. Din vestigiile p a s t r a t e și pe care le putem atribui perioadei clasice a statului dac, rezultă că aria capitalei dispunea de un adevărat sistem de alarmare. La concret: pe latura sud-vestică a complexului grădiștean, există cel puțin trei vestigii cunoscute ale unor amplasamente dacice având scopul de a păzi și alarma. Toate acestea au cîmp liber în față și posibilitatea de a alerta a-

pararea situată în adîncime. Această apărare, pe direcția Pui — Ponorici — Grădiște, era formată dintr-un uriaș complex din val, dispunînd de poziții succesive cu locuri bine alese. Cu siguranță amenajările genistice de la Ponorici au constituit un extraordinar obstacol în calea romanilor. As-

Sintem dintotdeauna pe aceste locuri

cunse — în general, vederii atacatorilor, ridică-te pe puncte obligatorii de trecere, înzestrate cu tehnica vremii, ele erau menite să reziste îndelung asaltului roman, ba mai mult, fortificațiile de aici formau baza de plecare a unor violente contraatacuri dacice. Imaginile 49 — 51 ale columnei ne par a immortaliza tocmai o asemenea acțiune petrecută în apropierea unui val. Pe coasta valului reprezentat în piatra columnei se vede foarte clar palisada din lemn-urmele incendiului acesteia pot fi la fel de bine observate și azi. Dar, romanii nu au întîlnit numai construcții din val, fie ele de o lungime și volum nemaiîntîlnite în lumea dacică așa cum sînt cele de la Ponorici. Chiar în scena imediat următoare bătăliei de la Tapae se vede o cetate construită din blocuri frumoase din piatră; este imaginea care se apropie cel mai mult, ori poate

chiar coincide cu vestigiile păstrate pînă astăzi. Se merge alînd de departe, sub raport sculptural, în-cît și imagini ale castrelor romane înfățișează ziduri formate din blocuri regulate, ceea ce descoperirile întîmplătoare ori săpăturile sistematice, nu confirmă. Pe măsura apropierii romane de capitala dacică, fortificațiile din val ori piatră sînt tot mai numeroase. Lupte violente se dau pentru o palmă de pămînt, pentru o fortificație aflată pe virful unui deal, ori accesul pe firul unei văi. Dificultățile înaintării romane au fost formulate lapidar de Dio Cassius cînd, vorbind despre Traian spune că acesta a condus războiul „mai degrabă prudent decît zelos, cu timpul și cu greutate a biruit pe daci”. Din cercetările mai noi făcute pe aria sud-vestică a capitalei dacice se conturează faptul, necunoscut pînă acum, că apărarea dispunea de elemente fortificate la o distanță de circa 50—60 km. Avem în față o imagine a zidurilor Sarmizegetusei, în viziunea sculptorilor columnei. Ea păcătuiește printr-o inexactă redare a acestora: niciunde autohtonii nu au construit ziduri întercalînd lemnul cu piatra. Prezența lemnului este sporadică în zidul dac și bineînțeles scopul său era altul decît lăsa să se înțeleagă decorativitatea columnei.

Dr. Viorel MORARU

De la o duminică la alta

Știați că...

...prima monografie științifică despre Ion Creangă o datorăm profesorului francez Jean Bouttier, re-purtat specialist în limbi orientale și române, lector în literatură. Ea a apărut la Paris și se intitula „La vie et l'oeuvre de Ion Creangă” (Viața și opera lui Ion Creangă).

...zăcămintul de sare de la Tîrgul Oena, unul dintre cele mai bogate din țara noastră, este exploatat încă din antichitate?

...la Oradea există un palat, cu 365 de ferestre, adică tot atîtea zile are un an ce nu este bisect? Clădirea respectivă, care din 1971 găzduiește muzeul „Țării Crișurilor”, este opera arhitectului vienez Franz Anton Hillebrand.

...în anul 1834 a navigat pe Dunăre cel dintîi vapor sub pavilion românesc?

...îngă Chitila a funcționat mulți ani un aerodrom improvizat și prima școală românească de pilotaj? Aici au primit, în 1911 brevete primii piloți din țara noastră.

...primele cărți de chimie au fost traduse și publicate în limba română în anul 1853 de către profesorul universitar Alexe Marin?

...românul Ion Stroescu, a inventat și construit singur, în anii 1907—1908, atît rachete cît și aeromodele?

Culese de B. ILIE

CLIPE DIN VIAȚĂ

Moment emoționant

Multe dintre momentele vieții noastre rămîn de neuitat, amintirea lor urmărindu-ne mereu. Să trăiești și să muncești alături de niște oameni, colegii tăi de muncă ani de-a rîndul, să ai alături de ei succese sau neîmpliniri, să-ți simți aproape și să te simți aproape, iată un motiv de satisfacție.

Un asemenea moment a trăit, zilele trecute, Ioan Belu, de la sectorul VII al I.M. Lonea, care după 30 de ani de muncă a ieșit la pensie cu sentimentul datoriciei împlinite.

În imagine, sărbătoritul în mijlocul cîtorva ortaci.

M. BUJORESCU

D-ale păsărilor

— Nu toți cei care „cîntă” și „încîntă”.

— Una e să cînti și alta să... ciripești.

— Dacă „clocești” nu înseamnă că stai degeaba.

— A plantat, a mai aplantat și apoi a zburat.

— Era unică la rînd, dar nu era rînd-unică.

— Păun se înfoaică că are vechime mare în C.F.R.

— Parcă ploaia udă numai curca?

— Nu numai păsările caută locuri mai calde. Se mai cuibăresc și alții.

— Dacă toate „păsările de noapte” sînt ca bufnița, nu știu ce găsesce unii la ele.

— Noi zburăm din creangă în creangă, dar asta nu înseamnă că „umblăm creanga”.

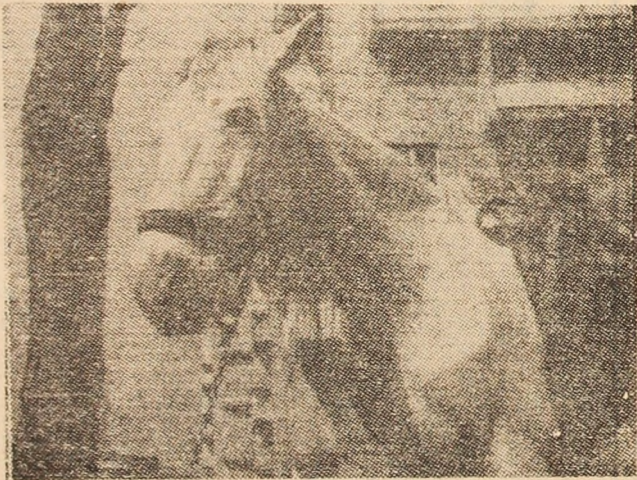
— Oare timpul poate să transforme o „porumbiță” în „gaiță”?

— Sticleții sînt mai frumoși la penă, decît la cap.

— „Cocoșul” din tinerețe, poate deveni „cuc” la bătrînețe.

D. CERBU

Cititorii fotografiază

„Melancolie”. Foto: Erich Licher, Vulcan

FRUNZE CARE... CAD

CRONICĂ RIMATĂ

A căzut întîi o frunză, încă una-apoi a stat, oamenii, grăbiți, cu treburi, în picioare le-au călcat. Doar un puști de clasa-întîi le-a așezat într-un ghiozdan măturic pentru suflet, semn c-a mai trecut un an. Cîte-o jună mai sprinteră (moda, biata, o amuză) și-a luat așa un „mini”...mai că-i trebuie și-o frunză. Un individ, puțin distrat, primind o marfă pe furis foarte discret, i-a strecurat...o frunză albastră, drept bacșiș. Un camion cu trunchiuri, plin, se-opri la poarta lui cutare, lăsînd vreo două, trei tulpini...cu frunze de... recomandare. În biet offer, mai turmentat (ce „circulă”-l acuză) într-o fiolă a suflat...făcînd-o verde ca o frunză.

„Ce e verde nu-i uscat” a spus în ultimă instanță și-s-a primit în schimb sute de lei amendă cu chitanță. Acei cițiva fără servicii, consimt, cît vara mai e caldă, să taie frunzele la ciini...doar dacă au covrigi în coadă. „S-a scuturat frunza din vii” Mi-au zis vecinele drăguțe, Las să cadă cît mai multe...ca să facem sarmăluțe. Două frunze, mai minore, în pragul meditației, descifrează pe-un afiș: „ARTA CONVERSAȚIEI” Mai spune un proverb bătrîn, (cu-învățămintele râmii) „Toamna se numără bobocii”...ce vin acum în clasa-ntîi iar acum, pe terminate, (frunză verde, frunză lată) s-așteptăm că cadă toate peste vara... terminată.

Mircea ANDRAȘ

Aforisme

„Cei mai mulți tineri cred că sînt naturali, atunci cînd nu sînt decît nepoliticoși și grosolani”.

Francois de la Rochefoucauld

„E mai bine să-ți irosești tinerețea, decît să nu faci nimic”.

Georges Corteline

„Tinerețea este timpul în care convențiile sînt, și trebuie să fie, rău înțelese: sau orbește combătute, sau orbește ascultate”.

Paul Valéry

Vă prezentăm cîteva din instalațiile pentru producerea biogazului care au fost experimentate și au dat rezultate din cele mai bune în exploatare. Azi:

1. Instalația de biogaz pentru gospodăria individuală.

Instalația prezentată a fost creată de profesorul Constantin Baron din Gălățeni — județul Teleorman. Această instalație se umple o dată, la două, trei luni, cu 3 mc dejecții și resturi vegetale. Prin fermentare anaerobă, ea produce zilnic 2,5 mc biogaz. Această cantitate, echivalentă cu cea necesară arderii timp de 5 ore a unui aragaz cu două ochiuri, este mai mult decît suficiență unei familii de 5-6 persoa-

ne pentru prepararea celor trei mese și încălzirea apei în gospodărie.

Construcția instalației este cît se poate de simplă. Se sapă o groapă circulară cu diametrul de 2 m. și adîncimea de 1,25 m. Pe fundul gropii se pune un strat de 10 cm balast, bine bătătorit. Pesute aceasta, se toarnă un strat tot de 10 cm de beton cu armătură metalică. După ce a făcut priză betonul, pe o grosime de 10 cm, groapa se căptușește cu cărămidă sau cu beton armat. Obținem astfel un cilindru de beton armat ori de cărămidă pe care-l înălțăm deasupra gropii pînă la 1,20

m. Partea cilindriului ridicată deasupra solului este dublată la o distanță de 10—12 cm în afară, de un al doilea cilindru realizat din același material — vezi figura — cei doi cilindri sînt uniți în

Flacăra biogazului (III)

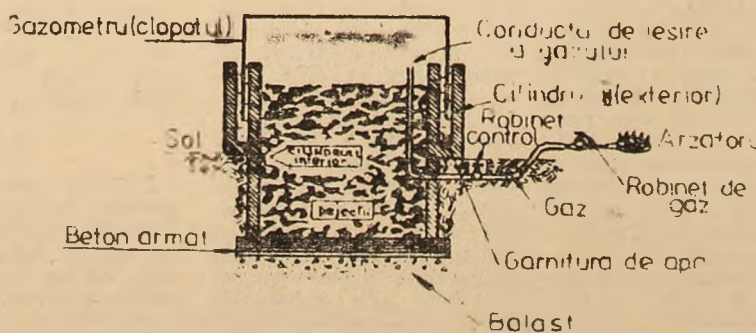
nivelul solului care-i servește de bază, formînd împreună un U. Cilindrii pot fi confecționați nu numai din beton, ci și din tablă groasă de 2—3 mm. În acest caz tabla trebuie protejată anticoroziv. Din tablă de aceeași grosime, se confecționează gazometrul sau clopotul (cum i se mai zice) și în care se colectează biogazul de-a lungul procesului de fermentare

anaerobă. Volumul gazometrului este cel puțin jumătate în raport cu cel al cilindriului. Gazometrul se introduce cu gura în jos, între cei doi pereți cilindrici ai cuvei. În acest fel se obține o etanșare perfectă a bazinului de fermentare anaerobă a materiilor. Pînă la gura primului cilindru — cel interior — se montează conducta de ieșire a biogazului, cu diametrul de 3—4 cm. Această țevă metalică trebuie să fie bine protejată împotriva ruginii. Ea are ieșirea în exterior, pe sub garnitura de apă, mergînd pînă la arzătorul care trebuie să aibă o deschidere mai mare decît a celui utilizat la aragaz. Aceasta deoarece biogazul are o presiune mai mică decît aragazul. Cei doi cilindri trebuie să fie bine tencuiți și finisate cu ciment spre a nu prezenta nici un fel de por prin care ar putea ieși biogazul.

În timpul funcționării instalației, gazometrul sub presiunea gazelor, este împins în sus. Pentru ca această înălțare a lui să se facă perfect pe verticală, fără înclinații este bine să fie direcționat cu bare de ghidaj confecționate din fier profil U.

(Va urma)

Ing. Ilie BREBEN

ACTUALITATEA ÎN LUME

Poziția României prezentată la Congresul mondial de economie

MADRID 10 (Agerpres). — Corespondența de la Gh. Sprinterou: În capitala Spaniei s-au încheiat lucrările celui de-al VII-lea Congres mondial de economie.

La ședința finală a luat parte regele Spaniei, Juan Carlos I, care, în alocuțiunea rostită, s-a referit la necesitatea dezvoltării cooperării între state pentru depășirea agravării tensiunii internaționale și

a actualei crize economice.

Poziția României, a președintelui Nicolae Ceaușescu cu privire la rezolvarea problemelor complexe ale lumii contemporane, contribuția activă a șefului statului român la făurirea unei noi ordini economice internaționale, care se bucură de o largă apreciere pe plan mondial, a fost prezentată de reprezentantul român la Congres.

ACȚIUNI ÎN FAVOAREA PACII

WASHINGTON 10 (Agerpres). — Sute de persoane au luat parte la o demonstrație organizată la San Francisco, în semn de protest față de accelerarea cursei înarmărilor nucleare, informează agenția United Press Internațional. Demonstrații, purtând pancarte pe care scria „Armele îi înfometează și mal mult pe cei săraci” au

distrus simbolic efigia unei rachete americane „MX”.

TOKIO 10 (Agerpres). — O puternică manifestație împotriva escaladării cursei înarmărilor a fost organizată la Tokio, la inițiativa Consiliului pe întreaga Japonie pentru interzicerea armelor nucleare și cu hidrogen, a altor organizații nipone ce luptă pentru pace.

Președintele Franței l-a primit pe ministrul afacerilor externe al U.R.S.S.

PARIS 10 (Agerpres). — Președintele Franței, François Mitterrand, l-a primit pe Andrei Gromiko, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., aflat într-o vizită la Paris, la invitația guvernului francez. După cum transmit agențiile TASS și France Presse au fost examinate aspecte principa-

le ale situației internaționale, îndeosebi problemele securității în Europa precum și chestiuni de principiu ale extinderii în continuare a relațiilor dintre cele două țări.

A. Gromiko a fost primit, de asemenea, de primul ministru Pierre Mauroy și a conferit cu ministrul relațiilor externe al Franței, Claude Cheysson.

Un nou stat independent

NAȚIUNILE UNITE 10 (Agerpres). — Arhipelagul St. Kitz-Nevis din Antilele Mici, stat care va deveni independent la 19 septembrie, va intra în Organizația Națiunilor Unite la 23 septembrie, a anunțat se-

cretariatul O.N.U. Numărul membrilor organizației mondiale va crește astfel la 158.

Arhipelagul St. Kitz-Nevis are 46 000 locuitori și o suprafață de 269 kmp.

HOTĂRÎREA GUVERNULUI MILITAR CHILIAN

SANTIAGO DE CHILE 10 (Agerpres). — Guvernul militar a hotărât să renunțeze, pentru încă șase luni, prevederile actualei Constituții care acordă drepturi depline președin-

tului Augusto Pinochet în ce privește arestarea sau expulzarea persoanelor considerate de autorități ca „atentând la legea securității interne”.

CALENDAR SĂPTĂMÎNAL

12-18 SEPTEMBRIE 1983

LUNI, 12 SEPTEMBRIE

— „Ziua martirilor” (în memoria liderului de culoare Steve Biko, asasinat de rasiștii din R.S.A. la 12 septembrie 1977).

— Ziua revoluției populare etiopice (1974). Sărbătoare națională.

— Ziua națională a Republicii Guineea Bissau.

— În perioada 12-21 septembrie, la Caracas se desfășoară lucrările celei de-a IX-a reuniuni a Consiliului ministerial al Sistemului Economic Latino-American (SELA).

— Vizita în R.F.G. a președintelui zambian Kenneth David Kaunda (12-17).

— Vizita ministrului de externe al Marii Britanii, Geoffrey Howe, în R.P. Ungară (12-14).

MARȚI, 13 SEPTEMBRIE

— Vizita vicepreședintelui S.U.A., George Bush, în Algeria (13-15).

— Vizita în Japonia a regelui Hussein al Iordaniei (13-18).

— Referendum național în Malvine pentru desemnarea noului președinte al țării.

— Incepe, la Viena, reuniunea Comitetului de supraveghere al O.P.E.C.

MIERCURI, 14 SEPTEMBRIE

— Deschiderea Tîrgului internațional de la Brno (14-21).

JOI, 15 SEPTEMBRIE

— Proclamarea Republicii Populare Bulgaria
— Proclamarea independenței Guatemalei (1821). Ziua națională.

— Ziua independenței Costa Ricăi (1821). Sărbătoare națională.

— Ziua independenței în Honduras (1821). Sărbătoare națională.

— Proclamarea independenței în Nicaragua (1821). Sărbătoare națională.

— Proclamarea independenței în Salvador (1821). Ziua națională.

— Vicepreședintele S.U.A., George Bush, întreprinde o vizită în Tunisia (15-16).

— Primul ministru al Republicii Zimbabwe, Robert Mugabe, efectuează o vizită în Canada (15-21).

— Președintele Portugaliei, Antonio Ramalho Eanes, începe o vizită oficială în Statele Unite (15-20).

VINERI, 16 SEPTEMBRIE

— Proclamarea independenței în Papua — Noua Guinee (1975). Ziua națională.

— Cucerirea independenței (1810). Sărbătoare națională a Statelor Unite Mexicane.

— Deschiderea Tîrgului internațional de la Budapesta (16-25).

— Vizita vicepreședintelui S.U.A., George Bush, în R.S.F. Iugoslavia (16-18).

SIMBĂTĂ, 17 SEPTEMBRIE

— În R.P. Angola se sărbătorește Ziua eroului național și făuritorului națiunii (în memoria lui Agostinho Neto, fost președinte al M.P.L.A. — Partidul Muncii, președinte al Republicii, decedat la 10 IX 1979).

— Conferința latino-americană și Caraibiană împotriva apartheidului, la Caracas.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Fotbal, divizia A: Jiul - Dunărea C.S.U. Galați: 2-1 (0-1)

Ultima repriză, de excepție

Două reprize la antipodii. În prima, formația mineurilor a evoluat lent, cu compartimentul ofensiv desincronizat, fără curajul de a finaliza. Ba chiar, la sirgulul contraatac mai periculos al oaspeților a cedat și apărarea — cursa lui Cernescu, soldată cu o centrare înapoi, a fost finalizată de Bejenaru, balonul atins pare-se de Neagu, a căpătat altă trajectorie, care l-a surprins pe picior greșit pe Homan. În tre timp în careul dunărenilor, loviturile libere expediate de Dina (4, 8, 13, 18), șuturile lui Varga (18) și Stana (20), incursiunile lui P. Grigore și V. Popa au produs doar emoții sau au dat prilej de evidențiere lui Oană, robinsonadele sale la șuturile lui P. Gri-

gore (31), Dina (44) și Cura (45) fiind răsplătite cu aplauze.

Pauza s-a dovedit sfetnic bun, mai ales că antrenorii Czako și Cavai au intuit că cine câștigă bătaia în terenul nimănui va culege ambele puncte; în consecință, mijlocașii Varga și Stana, apoi Muia, au manevrat cu inteligență, au creat culoare pentru V. Popa și P. Grigore, punându-i totodată în curse repetate pe „poneii” Jiului, Băluță și Stoinescu. Reduta adversă, deși apărătorii ei au apelat la faulturi și aruncarea balonului în tribune s-a prăbușit în min 52 — din nou în careul oaspeților, P. Grigore a prelungit la Stana care cu stîngul a șutat necruțător în stînga lui Oa-

nă: 1-1. Nouă minute mai târziu s-a produs ultima modificare a tablei de marcaj, Varga l-a servit impecabil pe Băluță, un nou șut în unghiul scurt și portarul studenților s-a declarat învins.

Jocul a continuat într-un singur sens cu deosebit apetit de șut, Varga a dezlănțuit o canoadă cu trageri rapide (73, 77, 84, 85) din păcate dacă vîrfurile lui Cura n-a dat satisfacție, același lucru se poate spune despre înlocuitorul său Lăsconi, autorul unei ratări incredibile în min. 80. Stana fusese faultat în careul apreciind bine avantajul, arbitrii au lăsat jocul să continue, intru-cît balonul se afla în posesia atacantului nostru central. Intimidat de „dialogul”

mut cu portarul, Lăsconi a abandonat prea ușor posibilitatea de a ridica handdicapul. În consecință, Jiul a reperat o victorie la limită, dar meritată, prestația din repriza secundă fiind apreciată cu nota maximă pentru „unsprezecele” din Vale, cu excepția vîrfurilor amintite și a lui Neagu.

JIUL: Homan — V. Popa, Neagu, M. Popa, P. Grigore — Stana, Varga; Dina (Muia) — Stoinescu, Cura (Lăsconi), Băluță.

Ion VULPE

P.S. Un „suporter” iresponsabil a aruncat cu o sticlă în direcția unui om de ordine. Asemenea huligani nu au ce căuta în tribunele Jiului.

MEMENTO

TV.

Duminică, 11 septembrie

FILME

Duminică, 11 septembrie

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Escapada; Unirea: Omul Puma.
LONEA: Ochi de urs.
ANINOASA: Amnezia.
VULCAN: Al 6-lea.
LUPENI: Profetul, aurul și ardelenii.
URICANI: Cu mîinile curate.

8,00 Pe agenda școlii.
9,00 De strajă patriei. 9,30 Bucuriile muzicii. (C).
10,00 Viața satului. (CP)
11,45 Lumea copiilor. 13,00 A l b u m d u m i n i c a l .
18,00 Film serial „Fram”.
Episodul 3. 18,55 1001 de seri. 19,00 Teledurnal. (CP) 19,20 Cîntarea României. 20,00 Film artistic. Castelu din Carpați. (C) 21,30 Varietăți muzicale. 22,15 Teledurnal. (CP)

Luni, 12 septembrie

Luni, 12 septembrie

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Despărțire temporară, I-II; Unirea: Tess, I-II.
LONEA: Agonia, I-II.
VULCAN: Vraciu, I-II.
LUPENI: Acel minut, aceea secundă.
URICANI: Bani gri.

14,45 Telex. 14,50 Emisiune în limba maghiară. (CP) 17,50 1001 de seri. 20,00 Teledurnal (CP) 20,20 A patriei cînstire. Emisiune de versuri. 21,00 Tezaur folcloric. (C) 21,40 Roman foileton. În vîltoarea vieții. Episodul 7. 22,30 Teledurnal. (CP)

VALORIFICAȚI sticlele și borcanele goale prin magazinele ALIMENTARE și de LEGUME-FRUCTE

— LA SCHIMB
— CONTRA MARFĂ
— SAU NUMERAR

Mica publicitate

VIND Dacia 1300, perfectă stare; Lupeni, Bucurii Păcii, Bloc 31, sc. 2, ap. 22, între orele 16-18. (981)

PIERDUT legitimație de serviciu, pe numele Zacharias Gheorghe, eliberată de Întreprinderea minieră Livezeni. O declar nulă. (982)

PIERDUT legitimație de serviciu, pe numele Szabo Caroly Zoltan, eliberată

de Întreprinderea minieră Paroșeni. O declar nulă. (m.p.)

PIERDUT legitimație bibliotecă, pe numele Poșiar Florin, eliberată de Institutul de mine Petroșani. O declar nulă. (973)

PIERDUT carnet student, pe numele Bănuță Mihai, eliberat de Institutul de mine Petroșani. Il declar nul. (977)